

Turbuly Lilla

Egerszeg nyitott egy kortárs színházi fesztiválra

Gáspár Anna / fotó: Kállay-Tóth Anett

A Kvártélyház nyári programsorozatának idén is része volt a ZA-KO Művészeti Fesztivál: július elején hét felnőtt és két gyerekelőadás érkezett Egerszegre, zömmel kortárs magyar darabok, független színházak előadásában. A Kvártélyház Kft. mellett a fesztivál másik fő szervezője a Manna Kulturális Egyesület. Vezetőjével, Gáspár Annával a negyedik évébe lépett fesztiválról beszélgettünk.

- *Vidéken ritkán szerveznek független színházi fesztivált. A szegedi Thealteren és az amatőr színházi szférán kívül alig találunk ilyeneket. Miért éppen Zalaegerszegen jött létre ez a fesztivál?*

- A 2008-ban alakult Manna Kulturális Egyesület egyik célja éppen az, hogy oldja ezt a Budapest-központúságot, hogy minél több helyre tudjunk eljuttatni értékes előadásokat. Sokszor úgy alakulnak ezek a kapcsolatok, hogy először olyan előadást kérnek, amiben ismert színészek szerepelnek, aztán az egyik program húzza maga után a másikat. Ahogy kialakul a bizalom, érzik, hogy jó előadásokat viszünk, a nézők már olyan előadásokra is bejönnek, amihez nincs kapaszkodójuk. A Kvártélyházba először Kállay Molnár Péter két előadását hoztuk, a *Kövek a zsebbent* és a *Cavemant*. Így ismerkedtem meg a Kvártélyház vezetőjével, Tompa Gáborral, és így fedeztem fel ezt a kivételes adottságú, jó hangulatú belső udvart. Kevés ilyen intim, színjátszásra alkalmas, belvárosi helyszínt ismerek. A következő évben már közös bemutatónk volt a Kvártélyházzal a *Hungarian Blues Brothers*. Aztán egyszer csak Tompa Gábor felhívott, hogy lehetne pályázni egy fesztiválra, mi lenne, ha megpróbálnánk. Ahogy ez lenni szokott, az utolsó pillanatban voltunk, villámgyorsan kellett ötletelni. Kuriózumokban gondolkodtunk, olyan előadásokban, amelyeket az egerszegi közönség év közben nem láthat. Az itteniek nagyon szeretik a színházukat és az itt játszó színészeket, de úgy gondoltuk, ez a fesztivál lehetőséget adhatna új arcok, más színházak megismerésére. A ZA-KO nevet én találtam ki, úgy, hogy nem tudtam, hogy Egerszegen ehhez a névhez mennyi minden kötődik: a ruhagyár története és szomorú vége, az üresen álló-romló épület. Rágódtunk rajta, aztán arra jutottunk, hogy maradjon ez a név, hátha emellett, hogy emlékeket idéz, új, pozitív jelentéssel is feltöltődik majd. Pályáztunk.

- *És nem nyertetek...*

- De addigra már annyira belelkesültem, és annyira jó érzés volt, hogy itt nyitottak a kortárs független színházra, várnak minket, hogy mégis belevágtunk. Ennek a területnek a legnagyobb kincse a befogadóhely. Ez az erős hívás, amit itt tapasztaltam, eldöntötte a dolgot. Nagy volt a kockázat, hiszen fogalmam sem volt, hogy azok az előadások, amiket kiválogattunk, eltalálják-e a helyi közönséget. Akkor, 2013-ban még egyáltalán nem volt támpontunk, most már jobban tudjuk, mi az, amire bejönnek. Mégis, már az első fesztiválon is volt olyan előadás, a *Francia rúdugrás*, ami telt házat vonzott, úgy, hogy se a darabot, se a színészeket nem ismerték. Tompa Gábornak már volt tapasztalata az itteni fesztiválszervezésben, tudta, hogy az Egerszeg Fesztivál is hosszú évek alatt érte el a jelenlegi látogatottságát. Tisztában voltunk vele, hogy ez az építkezés is lassú lesz. De minden évben

➔ Interjú Gáspár Annával a ZA-KO Fesztiválról

gyarapodik a közönség, az idén már bérletekre is volt igény. Eltelt négy év, és a Kvartélyház meg a Manna boldogan nevelgeti ezt a közös gyereket, minden nyáron kísérletezünk, hogy mit hozhatnánk még. Az idén például operát. Tudtommal ebben a térben még sosem szólalt meg opera, pedig az énekesek a ma délutáni próbán maguk is rácsodálkoztak, hogy milyen jó az udvar akusztikája. A *Cosí fan tutte* ugyan a Katona József Színház produkciója, de ez sem igazi kőszínházi előadás. Dinyés Dániel, az előadás zenei vezetője kezdte el ezt az operabeavató műfajt az Ördögkatlan Fesztiválon, aztán a Katona lecsapott rá. Nem kész előadást látnak a nézők, hanem a próba folyamat egy stádiumát, a rendező, Göttinger Pál kommentárjaival.

- *Mindig hoztok gyerekelőadásokat is.*

- Igen. Egyrészt sok jó, független gyerekelőadás van, másrészt már az első évben azt tapasztaltuk, hogy ezekre már elővételben jól fogytak a jegyek. Ennek az lehet az egyik oka, hogy nyáron nincs más gyerekszínház sem a városban, sem a környéken, holott a szülők, nagyszülők ekkor tudnának közösen színházba menni a gyerekükkel, unokájukkal. Itt is törekszünk arra, hogy a klasszikusok mellett kortárs szerzők műveit is elhozzuk. Így van ez az idén is: az Apró Színház *János vitéze* a néphagyományokra épít, a Gardrób Művészeti Csoport *Tökvárosa* viszont interaktív, kortárs produkció.

- *A programban szinte minden évben szerepelnek helyi kötődésű alkotók is.*

- Így terveztük most is: Göncz László *Olvadó jégcsapok* című drámáját hozta volna a lendvai Bánffy Társulat. Sajnos ők most egy váratlan egyeztetési gond miatt mégsem tudnak jönni, de később elhozzák ezt az előadást a városba. Két éve például az egerszegi Kaj Ádám rendezése, a *Sörgyári capriccio* átírata, a *Nyiratkozások* szerepelt a programban, korábban pedig a *Lendvai képek*, ami a testvérvárossal közösen készült produkció volt.

- *Mit lehet tudni az idei két Mannás előadásról?*

- Amikor megszűnt Bodó Viktor társulata, a Szputnyik, egyik színésze, Molnár Gusztáv új társulatot alapított, Terminal Workhouse néven. A *M/Ámor, vagy amit akartok* az első előadásuk, amihez mi biztosítottuk a befogadóhelyet, a próbatermet, egyszóval az infrastruktúrát, így vált koprodukcióvá, Manna-előadássá is egyben. Mi így működünk: sosem megrendelőként, kész tervekkel veszünk részt a folyamatban, hanem úgy, hogy megkeresnek bennünket, és ha úgy látjuk, hogy ígéretes előadás születhet, támogatjuk a létrejöttét. Nagy örömünkre ezt az előadást beválogatták az idei Vidor Fesztivál programjába, de utazik az Ördögkatlanba és az EFOTT-ra is. Azóta volt még egy közös bemutatónk, Mucsi Zoltán rendezésében az *Emigránsok*, és már a harmadikra készülünk, *Keleti nyitás* címmel az ősszel Tasnádi István *Bábelna* című darabjából.

A *Mary és Max* a Bethlen Téri Színházzal közös tehetséggondozó programunk keretében szüle-

tett. Ebben a programban generációk találkoznak, több értelemben is. A fiatal rendező (itt Valcz Péter) kap maga mellé egy tapasztalt mentort (ebben az esetben Jordán Tamást), és a két színész (Góz István és Grisnik Petra) között is két generációnyi különbség van. A *Mary és Max* egy gyurmafilm alapján született, különleges, érzékenyítő előadás, hiszen Max a történet szerint Asperger-szindrómás. Az Autisták Országos Szövetsége is odaállt mellénk, figyelemmel kísérték a szövegkönyv alakulását, a próbaanyagot, így minden szempontból hiteles előadás született. A *Mary és Max* esetben találkozik a színház és a szociális szféra, reméljük, sok helyre eljut még.

- *Az első év sikertelen pályázata óta van-e változás? Hogyan alakul a fesztivál finanszírozása?*

- A harmadik évben kaptunk először NKA támogatást, és az idén újra. Van valamennyi jegybevétel is, de a költségvetésünk nagyobb részét saját forrásból kell előteremtenünk. A Kvártélyház a játszóhelyet és az infrastruktúrát adja, ami hatalmas segítség. A város így, közvetve, a Kvártélyház működtetésén keresztül járul hozzá a fesztiválhoz. A Manna Egyesület misszióknak tekinti ennek a fesztiválnak az életben tartását, egész évben spórolunk rá, hogy megrendezhessük, és a működtetési támogatásunk jelentős részét ide hozzuk. Fontosnak tartom, hogy itt, Zalaegerszegen ki tudott alakulni a független színházi vendégjátékoknak egy bázis, amire – négy év után már mondhatom – a társulatok és a nézők egyaránt számítanak.

- *Hogy tapasztaljátok, a közönség csak a városból kerül ki, vagy messzebbről is jönnek?*

- Nem végeztünk még közvélemény-kutatást, de az biztos, hogy a zenei programokra, mint amilyen Péterfy Bori koncertje volt, vagy az idén Hernádi Judit előadása lesz, távolabbról is jönnek. Előfordult az is, hogy táborozók jelentkeztek be, és csoportosan jöttek megnézni egy ifjúsági előadást.

- *A fesztivál nevében is hangsúlyozzátok, hogy itt a kortárs művészet áll a középpontban.*

- És ezen belül is a magyar alkotók. Úgy gondoljuk, hogy az olyan kortárs szerzők, mint Szabó Borbála, Vinnai András, Péterfy-Novák Éva és mások műveihez jobban tud kapcsolódni a néző, hiszen a saját életére, világára ismerhet bennük. Hiszünk benne, hogy a kortárs művészetre, a kortárs színház formáló erejére vidéken is nagy szükség van.

Egy asszony - Tenki Réka
fotó: Pezzetta Umberto